

POSTANOWIENIE Z DNIA 22 MARCA 2012 R.

V KZ 5/12

Wezwanie strony do uzupełnienia braków pisma musi w swej treści wyraźnie zawierać wskazanie 7-dniowego terminu, w którym powinna ona to uczynić, gdyż wyraźnie wymaga tego art. 120 § 1 *in fine* k.p.k., a tym samym przy braku takiej informacji nie może następnie wchodzić w rachubę uznanie pisma za bezskuteczne z uwagi na jego uzupełnienie po upływie wskazanego w tym przepisie terminu.

Przewodniczący: sędzia SN T. Grzegorzczak.

Sąd Najwyższy w sprawie Jana K., skazanego z art. 286 § 1 k.k., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 22 marca 2012 r., zażalenia skazanego na zarządzenie Sędziego Sądu Okręgowego w Z. z dnia 10 stycznia 2012 r., o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku Sądu Okręgowego wraz z uzasadnieniem

u c h y l i ł zaskarżone zarządzenie i przywracając Janowi K. termin, do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowemu w Z. z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie o sygn. (...) i doręczenie mu tego uzasadnienia wraz z odpisem samego wyroku, p r z e k a z a ł sprawę temu Sądowi dla realizacji powyższego wniosku, który u z n a ł za złożony obecnie z zachowaniem wymogów prawa.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem odmówiono uwzględnienia wniosku Jana K. o sporządzenie i doręczenie mu odpisu wyroku Sądu Okręgowego z dnia 10 listopada 2011 r. wraz z uzasadnieniem wskazując, że skazany złożył taki wniosek w dniu 8 grudnia 2011 r., podczas gdy termin do jego złożenia upłynął mu w dniu 17 listopada 2011 r. Odwołując się od tego zarządzenia skazany podniósł, że wniosek ten wysłał w terminie zawitym 7 dni, tylko że sporządził go komputerowo i nie był on przez niego własnoręcznie podpisany, a gdy Sąd wezwał go do uzupełnienia braków formalnych pisma, osobiście nie odebrał z poczty tego wezwania, zaś gdy tylko osoba, która to uczyniła powiadomiła go o tej przesyłce, natychmiast uzupełnił wniosek i przekazał go Sądowi, co nastąpiło w dniu 8 grudnia 2011 r. Podkreślił w związku z tym, że w jego ocenie sam wniosek był wysłany z zachowaniem terminu, ale jednocześnie dołączył do zażalenia wniosek o przywrócenie mu terminu do wystąpienia o doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem, podając okoliczności jak w samym zażaleniu i wskazując że naruszenie terminu nastąpiło tym samym bez jego winy.

Rozpoznając to zażalenie, Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Prawdą jest, że oskarżony mimo prawidłowego powiadomienia o terminie rozprawy odwoławczej przed Sądem Okręgowym w Z., na której też w dniu 10 listopada 2011 r. wydano wyrok utrzymujący w mocy orzeczenie Sądu pierwszej instancji, nie stawił się bez usprawiedliwienia. Tym samym jednak termin do wystąpienia o sporządzenie i doręczenie mu uzasadnienia tego wyroku wraz z jego odpisem, upływał w dniu 17 listopada 2011 r. W tymże dniu wpłynął do Sądu, wysłany przez skazanego w dniu 16 listopada 2011 r., przedmiotowy wniosek, który miał postać komputerowego wydruku opatrzonego imieniem i nazwiskiem wnioskodawcy bez jego osobistego podpisu. W związku z powyższym, w

dniu 21 listopada 2011 r., sekretarz sądowy Sądu Okręgowego w Z., wezwał Jana K. „do uzupełnienia braku formalnego wniosku o uzasadnienie wyroku przez jego podpisanie, pod rygorem pozostawienia pisma jako bezskuteczne w trybie art. 120 § 2 k.p.k.” Wezwanie to odebrane zostało w dniu 23 listopada 2011 r. przez Karola K., zaś uzupełniony o podpis skazanego wniosek o doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem wysłany został w dniu 8 grudnia 2011 r. i dotarł do Sądu w dniu 12 grudnia r. Bez mała miesiąc później, bo 10 stycznia 2012 r., wydano wspomniane na wstępie zarządzenie o odmowie przyjęcia tego wniosku jako spóźnionego.

Stosownie do art. 120 § 1 k.p.k., jeżeli pismo nie odpowiada wymaganiom formalnym – w tym wskazanym w art. 119 k.p.k., który przewiduje wymóg zawarcia w piśmie podpisu osoby, która z nim występuje – a brak ten powoduje, że nie można pismu nadać biegu, „wzywa się osobę, od której pismo pochodzi do usunięcia braków w terminie 7 dni”, a zgodnie z § 2 art. 120 k.p.k., czyni się to wraz z pouczeniem, że w razie nieuzupełnienia braków w tym terminie pismo to będzie uznane za bezskuteczne. Rzecz w tym, że – jak wynika – z zacytowanego pisma skierowanego przez sekretarza Sądu do skazanego, zawierającego wezwanie do uzupełnienia braków jego wniosku, w ogóle nie wskazano na jakikolwiek termin, w jakim powinien on uzupełnić owe braki. W doktrynie i orzecznictwie wskazuje się zaś, że naruszenie przez sąd art. 120 k.p.k. nie może prowadzić do pozbawienia strony uprawnień wynikających z ustawy (zob. np. T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania karnego oraz ustawa o świadku koronnym. Komentarz, Warszawa 2008, s. 323; A. Sakowicz [w:] K. Boratyńska, A. Górski, A. Sakowicz, A. Ważny: Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2007, s. 284 i wskazane tam judykaty). Jak słusznie zauważono zaś w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2010 r., II KK 194/10, LEX nr 783289, uznanie pisma strony za

bezskuteczne nie może więc wchodzić w rachubę, jeżeli np. nie została ona pouczona o skutkach nieuzupełnienia braku w terminie, jak tego wymaga art. 120 § 1 k.p.k. To samo odnieść należy do sytuacji, gdy wezwanie takie w ogóle nie wskazuje stronie jakiegokolwiek terminu do uzupełnienia tego braku, choć zawiera pouczenie, że uzupełnienie to powinno nastąpić pod rygorem pozostawienia pisma jako bezskutecznego w trybie art. 120 § 2 k.p.k. Wezwanie bowiem strony do uzupełnienia braków pisma musi w swej treści wyraźnie zawierać wskazanie 7-dniowego terminu, w którym powinna ona to uczynić, gdyż wyraźnie wymaga tego art. 120 § 1 *in fine* k.p.k., a tym samym przy braku takiej informacji nie może następnie wchodzić w rachubę uznanie pisma za bezskuteczne z uwagi na jego uzupełnienie po upływie wskazanego w tym przepisie terminu, ponieważ wezwanie takie, jako nie odpowiadające wymogom przepisów prawa, nie może wywoływać ujemnych skutków procesowych dla jego adresata. Nie jest to bowiem wezwanie spełniające wymogi, o jakich mowa w art. 120 § 1 k.p.k.

W konsekwencji wydanie w niniejszej sprawie zarządzenia o odmowie przyjęcia wniosku, jako rzekomo spóźnionego, nie uwzględniało jej realiów i wadliwości „wezwania” skazanego do uzupełnienia braków pisma. Faktycznie bowiem uchybienie przez skarżącego ustawowemu terminowi do usunięcia braków pisma nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych, gdyż zawiniły w tym zakresie organy wewnątrzsądowe. Termin ten nie podlega wprawdzie przywróceniu, ale w konsekwencji jego naruszenia, sam, w pełni już poprawny formalnie, wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku został złożony po upływie zawitego terminu do jego złożenia, co – jako efekt wskazanej wcześniej wadliwości wezwania go do uzupełnienia tego wniosku – nastąpiło także niezależnie od skarżącego. Daje to podstawę do przywrócenia mu tego terminu, stosownie do art. 126 § 1 k.p.k. i przyjęcia przez to, że przedmiotowy wniosek złożony jest już aktualnie z zachowaniem wymogów prawa.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone zarządzenie i przywracając skarżącemu termin do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku, przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Z. w celu podjęcia kroków dla realizacji, uznanego już za prawnie skuteczny, powyższego wniosku skazanego.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak na wstępie.